

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО - НАУКОВА ПРОГРАМА
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Третій

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – Доктор філософії

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – D3 Менеджмент

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – D Бізнес, адміністрування та право

НАУКОВА КВАЛІФІКАЦІЯ – Доктор філософії з менеджменту

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Державного біотехнологічного університету
протокол №_від «_» _____2026р.
та вводиться в дію з «01» вересня 2026р.**

В.о. ректора

_____ /**Андрій КУДРЯШОВ**/

Харків – 2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ ОНОВЛЕННЯ
освітньо-наукової програми
«МЕНЕДЖМЕНТ»

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник центру менеджменту якості освіти

_____ **Аліна ДИДИКІНА**

« ___ » _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Декан факультету менеджменту, адміністрування та права

_____ **Олена МОСКАЛЕНКО**

« ___ » _____ 20__ р.

«ПОГОДЖЕНО»

Керівник навчального відділу

_____ **Анастасія КАШПЕРСЬКА**

« ___ » _____ 20__ р.

ПЕРЕДМОВА

Акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти

*Дата видачі сертифіката про акредитацію освітньої програми
30.12.2021*

*Строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми
01.07.2027 № 2868*

Вперше в дію освітньо-наукова програма введена з 01.09.2016 року та затверджена вченою радою Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка від «_28_» квітня 2016 року. Протокол № 8

Гарант освітньої програми

Гіржева Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування

Розроблено проєктною групою у складі:

1. Рижикова Наталія Іванівна - доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
2. Гацько Анатолій Федорович - доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування;
3. Романащенко Марина – здобувачка за третім (освітньо-науковим) рівнем освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів¹:

---

¹

**ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ D3 «МЕНЕДЖМЕНТ»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний біотехнологічний університет Факультет менеджменту, адміністрування та права Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Рівень з НРК Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень <i>FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень</i>
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Наявність акредитації	Акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Україна Дата видачі сертифіката про акредитацію освітньої програми 30.12.2021 Строк дії сертифіката про акредитацію освітньої програми до 01.07.2027 № 2868
Тип кваліфікаційної роботи та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, обсяг освітньо-наукової програми 60 кредитів ЄКТС освітньої складової та 180 кредитів - наукової, термін навчання загальний 4 роки.
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного біотехнологічного університету». Наявність ступеня магістра або рівня спеціаліста (в т.ч. –за іншою спеціальністю).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	http://btu.kharkov.ua/
2- Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі знань управління та адміністрування за спеціальністю менеджмент шляхом формування і розвитку у здобувачів компетентностей, необхідних для оволодіння ними основних знань, вмінь та навичок виконання досліджень з управління підприємствами, організаціями та об'єднаннями, забезпечувати отримання нових наукових результатів, а також підготовку та захист дисертацій.	
3. -Цілі освітньо- наукової програми	
<ul style="list-style-type: none"> • оволодіння сучасною методологією наукового пошуку; • формування здатності здобувача розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної інноваційної діяльності; • участь у системних наукових дослідженнях, розробці і впровадженні програм інноваційного розвитку на мікро- та макrorівнях; • високий пріоритет при працевлаштуванні в заклади вищої освіти на державну службу та у великі компанії; • публікація результатів дослідження у рейтингових наукових фахових виданнях; • напрацювання соціального капіталу внаслідок партнерської взаємодії з провідними фахівцями та науковцями України та інших країн. 	

4- Характеристика освітньо-наукової програми

Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення: управління організаціями та їх підрозділами.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті/ <p>Методи та методики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту). <p>Інструменти та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма носить дослідницький та прикладний характер.
Основний фокус програми	<p>Загальний фокус:</p> <p>Розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ управління розвитком та функціонуванням соціально-економічних систем мікро- та макрорівня.</p> <p>Розроблення теоретичних і практичних засад побудови раціональних організаційно-економічних механізмів управління та функціонування соціально-економічних систем.</p> <p>Розроблення та застосування інструментів інтеграції прогресивних управлінських рішень, способів та прийомів впливу на об'єкти управління в системи менеджменту підприємств та організацій.</p> <p>Розроблення методології і методів розробки та удосконалення систем управління підприємствами, визначення їх елементного та компонентного складу.</p> <p>Розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ застосування управлінських заходів, спрямованих на</p>

	<p>підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств та їх продукції, стабілізації економічного розвитку.</p> <p>Спеціальний фокус: Дослідження закономірностей і розроблення наукових засад, методів і підходів щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування концептуальних засад побудови та функціонування механізмів підвищення економічної ефективності діяльності сільськогосподарських товаровиробників різних масштабів, форм та галузевих напрямів; - управління потенціалом аграрних підприємств; - управління інтеграційними процесами в агропромисловому виробництві; - інтеграції систем діагностики, моніторингу та контролінгу в менеджмент підприємств - стратегічне, тактичне, оперативне планування діяльності, змін та розвитку підприємств, організацій та інституціональних утворень.
<p>Особливості програми</p>	<p>Освітня складова програми. Програма реалізується у невеликих групах дослідників за спеціалізацією – управління підприємствами, управління національним господарством.</p> <p>Програма передбачає 45 кредити ЄКТС для обов’язкових навчальних дисциплін, 15 кредитів ЄКТС вибіркової дисципліни. Чотири кредити займає педагогічна практика.</p> <p>Наукова складова програми. Наукова частина освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень аспіранта під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації. Обсяг цієї складової оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, є складовою частиною навчального плану та складає 180 кредитів ЄКТС.</p> <p>Особливістю наукової частини освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності D3 Менеджмент є те, що окремі частини власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.</p>
<p align="center">5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у сфері управління та адміністрування. Адміністративна та управлінська діяльність. Викладацька та дослідницька діяльність в закладах вищої освіти та наукових установах</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру</p>

	<p>підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), молодший науковий співробітник (2213.1), науковий співробітник (менеджмент) (2145.1).</p> <p>Місце працевлаштування. У науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.</p>
6 – Викладання та оцінювання	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лекції <i>проблемного характеру, семінарські заняття, індивідуальну та самостійну роботу</i>.</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів (здобувачів); - тісну співпрацю аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками; - підтримку та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних та наукових працівників університету і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до актуальної інформації; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-практиків; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України та інших країн; <p>безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Освітня частина програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Поточний контроль знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p>Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, які забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p>Наукова частина програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових публікацій, участь у конференціях, підготовку окремих частин</p>

	<p>дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді інституту (факультету) з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.</p> <p>Освітня частина програми. Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта (здобувача) проводиться у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - екзамен – за результатами вивчення таких обов’язкових дисциплін освітньої програми, як філософія та іноземна мова за професійним спрямуванням, а також комплексний фаховий екзамен за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки; - залік – за результатами вивчення всіх інших дисциплін, що передбачені навчальним планом. <p>Наукова частина програми. Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 – Менеджмент</p>
7 – Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	<p>Здатність продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1 Оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, виявляти не вирішені раніше завдання (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези та проводити наукові дослідження з генерацією нових науково-теоретичних та практично спрямованих ідей та проведення оригінальних наукових досліджень.</p> <p>ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, філософського тлумачення через матеріалістичне сприйняття і осмислення нових знань в галузі чи на межі галузей знань</p> <p>ЗК 3. Здатність до наукових комунікацій, представлення широкій науковій спільноті та професійній громадськості результатів досліджень державною та іноземною мовами у вигляді виступів, презентацій, наукових публікацій; реалізації дослідницько-інноваційної діяльності в міжнародному середовищі.</p> <p>ЗК 4. Здатність використовувати іноземну мову для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів у сфері обраної спеціальності та межі спеціальностей та вміння працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних для представлення наукових результатів в письмовій формі.</p> <p>ЗК 5. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p> <p>ЗК 6. Здатність бути критичним та самокритичним. Критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, рецензувати наукові публікації, здійснювати</p>

	<p>критичний аналіз власних матеріалів.</p> <p>ЗК 7. Здатність у прийнятті обґрунтованих рішень та навички у розробці та реалізації наукових проєктів та програм, оцінювати їх ефективність, здійснювати їх реалізацію.</p> <p>ЗК 8. Здатність до педагогічної діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів у відповідності до освітніх програм та чинних законодавчих норм.</p> <p>ЗК 9. Розуміння значення та принципів дотримання етичних норм та авторського права при організації, виконання наукових досліджень та презентації наукових результатів.</p> <p>ЗК 10. Здатність працювати з різними джерелами інформації: пошук, обробка, аналіз та узагальнення інформації</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати соціальну значущість результатів своєї діяльності, бути відповідальним громадянином, усвідомлювати рівні можливості.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямі дослідження проблем менеджменту соціально-економічних систем, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей з питань менеджменту на високому фаховому рівні, критичного аналізу основних концепцій, що створюють нові знання, з використанням прогресивних методів наукового пошуку.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати новітні інформаційні технології та інструменти, прогресивні програмні продукти, можливості глобальної мережі Інтернет у процесі продукування нових знань, отримання науково-практичних результатів у галузі менеджменту та у викладацькій практиці</p> <p>СК 3. Здатність планування та управління процесом здійснення ґрунтового наукового дисертаційного дослідження з дотриманням етики наукового пошуку та академічної доброчесності.</p> <p>СК 4. Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту, проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел у галузі менеджменту, управління та адміністрування, економіки.</p> <p>СК 5. Здатність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі управління та адміністрування, управління розвитком, обґрунтування архітектури механізмів управління та функціонування соціально-економічних систем.</p> <p>СК 6. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях з використанням академічної української мови у професійній діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність до публічної презентації результатів наукового дослідження фундаментального або прикладного спрямування з проблем менеджменту; спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та/ або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань та результатів досліджень, в тому числі у наукових колах на міжнародному рівні англійською мовою в усній та письмовій формі.</p> <p>СК 8. Здатність до підприємництва та прояву ініціативи щодо</p>

	розробки та впровадження інноваційних проєктів в сфері менеджменту. СК 9. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування.
--	---

8 – Результати навчання за програмою

РН 01. Знання іноземної мови. Вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн, знання та розуміння мовленнєвих кліше для монологічного і діалогічного спілкування. Вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів.

РН 02 Знання та розуміння змісту та функцій науки як соціального інституту; загальних закономірностей розвитку науки, структури та рівнів наукового пізнання; динаміки науково-технічного розвитку в широкому соціокультурному контексті; специфіки об'єкту і предмету соціально-гуманітарного пізнання; філософсько-методологічних програм та принципів; «людиновимірних» аспектів науки як соціального та когнітивного феномену.

РН 03 Знання та розуміння теорії та методології системного аналізу, знання та розуміння етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у соціально-економічних системах,

РН 04 Знання принципів організації наукової праці. Здатність дотримуватись професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

РН 05 Знання основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій, математичних методів моделювання. Знання методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.

РН 06. Знання методів наукових досліджень, навички використовувати їх на рівні доктора філософії. Навички працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію. Розуміння наукових статей у сфері обраної спеціальності. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus та ін. Навички відслідковувати найновіші досягнення та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача). виявляти протиріччя і не вирішенні раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.

РН 07 Навички організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень. Навички оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Спроможність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Навички організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.

РН 08. Здатність формулювати концептуальні підходи та цілісне бачення системи сучасного менеджменту. Навички критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів. Спроможність генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення в сфері управління. Спроможність розробляти та реалізовувати наукові проєкти і програми в галузі управління та адміністрування в соціально-економічних системах різних масштабів та рівнів.

РН 09. Знання структури вищої освіти в Україні, вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти. Знання специфіки науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Спроможність використовувати сучасні засоби і технології організації на здійснення освітнього процесу. Знання та вміння використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання. Навички організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. Вміння та навички виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження у галузі управління та адміністрування.

РН 10. Спроможність здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження менеджменту, виявляти та вирішувати наукові завдання у галузі управління. Знання генезису розвитку наукової думки у галузі управління та адміністрування, навиків здійснення основних функцій і методів управління; методів проектування організаційної структури; навиків застосування основних управлінських технологій; проводити експериментальні дослідження об'єктів управління. Спроможність використовувати статистичні методи аналізу для встановлення структурно-динамічних тенденцій та закономірностей в галузі управління та адміністрування. Навички проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі управління та адміністрування, соціальних та поведінкових наук.

РН 11. Знання та розуміння існуючих методів аналізу тенденцій та закономірностей розвитку макро- та мікроекономічних процесів; переваг застосування економіко-математичного моделювання для прийняття зважених управлінських рішень; правил формування первинного інформаційного простору наукового дослідження. Здатність прогнозувати економічні процеси, представлені динамічними рядами; апроксимації взаємозв'язаних економічних процесів; моделювати сукупності економічних об'єктів

РН 12. Спроможність до підготовки та публікації наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей та інших форм презентацій отриманих результатів наукових досліджень державною та іноземною мовою.. Знання змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності Спроможність у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем) та написання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. Спроможність виступати з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Спроможність впроваджувати результати досліджень у виробництво та навчальний процес. Спроможність до підготовки і публічного захисту дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.

9 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізація програми забезпечується кадрами високої кваліфікації з науковими ступенями та вченими званнями, які мають великий досвід навчально-методичної та науково-дослідної роботи та відповідають кваліфікації відповідно до спеціальності згідно кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності». Гарант освітньо-наукової програми: д-р, екон. наук, проф. Гіржева О.М – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
Матеріально-технічне забезпечення	Програма має забезпечення, необхідне для виконання навчальних планів, відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності для відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»: Інформаційне та навчально-методичне забезпечення – офіційний сайт ДБТУ http://btu.kharkov.ua/ ; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ДБТУ, читальні зали;

	<ul style="list-style-type: none"> – віртуальне навчальне середовище Moodle; – доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На загальних підставах в межах України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДБТУ та зарубіжними закладами вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання на загальних підставах за умови успішного завершення підготовки до вступу та володіння українською мовою на достатньому рівні не нижче B1.

1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
ОСВІТНЯ СКЛАДОВА			
Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>Дисципліни оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>			
ОКЗ 1	Філософія науки	4	Екзамен
ОКЗ 2	Академічна доброчесність та етика наукового пошуку	3	Екзамен
Разом		7	
<i>Дисципліни здобуття універсальних навичок дослідника</i>			
ОКУ 2	Педагогіка вищої школи	3	Залік
ОКУ 3	Організація наукових досліджень та підготовки наукових публікацій	3	Залік
ОКУ 4	Інтелектуальна власність та ефективність наукових проєктів	3	Екзамен
Разом		9	
<i>Дисципліни формування мовних компетентностей</i>			
ОКМ 1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	8	Залік, Екзамен
ОКМ 2	Українська мова наукового спілкування	3	Залік
Разом		11	
<i>Формування професійних компетентностей</i>			
ОКП 1	Теорія управління (поглиблений курс)	3	Екзамен
ОКП 2	Моделі та методи в інформаційних технологіях управління та прийняття рішень	4	Екзамен
ОКП 3	Концепції та моделі сучасного менеджменту	3	Екзамен
ОКП 4	Управління змінами в соціально-економічних системах	4	Екзамен
Разом		14	
Практика			
ОКП 5	Педагогічна практика	4	Залік
Обсяг обов'язкових компонент, кредити(%)		45 (75 %)	
Вибіркові компоненти ОНП*			
ВК 1	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Залік
ВК 2	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Залік
ВК 3	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Залік
ВК 4	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Залік
ВК 5	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент, кредити(%)		15 (25 %)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОНП		60	
НАУКОВА СКЛАДОВА			
Підготовка кваліфікаційної роботи (дисертації)		180	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ОНП		180	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОНП		240	

* У навчальних планах підготовки фахівців III рівня обсяг дисциплін за вибором здобувача відповідає межах 25-50% кредитів ECTS від загального обсягу ОНП та вивчаються починаючи з другого семестру навчання.

Перелік навчальних дисциплін представлений в каталозі вибірових дисциплін за відповідним рівнем на офіційному сайті університету. Здобувачі мають право вільно обирати навчальну дисципліну в межах запропонованого переліку.

Перелік вибірових дисциплін щорічно коригується випусковими кафедрами відповідно до тематики дисертаційних робіт здобувачів.

Здобувач має право за узгодженням із науковим керівником вибрати із навчальних планів інших освітніх програм та рівнів вищої освіти.

Нижче наведено структурно-логічну схему освітньо-наукової програми «Менеджмент», матрицю відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам, а також матрицю забезпечення програмних результатів навчання освітніми компонентами ОНП.

2.1. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
1	2	3	4	5	6	7	8
ОКЗ 1 ОКЗ 2	НС	НС	НС	НС	НС	НС	НС
ОКУ 1	ОКУ 2 ОКУ 3	НС	ОКУ 4	НС	НС	НС	НС
ОКМ 1		НС	НС	НС	НС	НС	НС
НС	ОКМ 2						
НС	ОКП 1	ОКП 2 ОКП 3	ОКП 4	ОКП 5	НС	НС	НС
НС	НС	ВК 1 ВК 2	ВК 3 ВК 4 ВК 5	НС	НС	НС	НС

Виконання складових індивідуального плану аспіранта з підготовки дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії

ОКЗ - Дисципліни оволодіння загальнонауковими компетентностями

ОКУ - Дисципліни здобуття універсальних навичок дослідника

ОКМ - Дисципліни формування мовних компетентностей

ОКП - Формування професійних компетентностей

НС - Наукова складова (Підготовка кваліфікаційної роботи (дисертації))

2. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Менеджмент» спеціальності Д3 «Менеджмент» проводиться на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації за спеціальністю та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії зі спеціальності «Менеджмент». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії)	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

3. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Державному біотехнологічному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає реалізацію наступних процедур і заходів:

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
2. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників та регулярно оприлюднення результатів оцінювання на офіційному веб-сайті університету;
4. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників;
5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
8. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

4. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених ОНП компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	УМ1 спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	К1 вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому	ВА 1 демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності	К2 використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	ВА 2 здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
		УМ3 критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей		
Загальні компетентності				
ЗК01	ЗН 1	УМ 1		
ЗК02	ЗН 1	УМ 1		
ЗК03		УМ 1	К1 К 2	ВА 1
ЗК04		УМ 1	К 2	ВА 1
ЗК05				ВА 2
ЗК06		УМ3		ВА 1
ЗК07	ЗН 1	УМ 1 УМ2		ВА 1
ЗК08	ЗН 1	УМ 1	К 1	ВА 1

				BA 2
ЗК09		УМ2		BA 1
ЗК10		УМ2		BA 1
ЗК11				BA 1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	ЗН 1	УМ 1 УМ 3		BA 1
СК02	ЗН 1	УМ2		BA 1
СК03		УМ2		BA 1
СК04	ЗН 1	УМ 1 УМ2 УМ3		BA 1
СК05	ЗН 1	УМ 2		BA 1
СК06		УМ 1	К 2	BA 1
СК07			К 1 К 2	BA 1
СК08		УМ 1 УМ2		BA 1
СК09		УМ 1	К 1	BA 2

Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності											Спеціальні (фахові) компетентності								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	8	9
PH 01	Знання іноземної мови. Вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн, знання та розуміння мовленнєвих кліше для монологічного і діалогічного спілкування. Вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів.			+	+	+					+									+	
PH 02	Знання та розуміння змісту та функцій науки як соціального інституту; загальних закономірностей розвитку науки, структури та рівнів наукового пізнання; динаміки науково-технічного розвитку в широкому соціокультурному контексті; специфіки об'єкту і предмету соціально-гуманітарного пізнання; філософсько-методологічних програм та принципів; «людиновимірних» аспектів науки як соціального та когнітивного феномену.	+	+				+								+						
PH 03	Знання та розуміння теорії та методології системного аналізу, знання та розуміння етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у соціально-економічних системах. Спроможність використовувати статистичні методи аналізу для встановлення структурно-динамічних тенденцій та закономірностей в галузі управління та адміністрування. Навички проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі управління та адміністрування, соціальних та поведінкових наук.	+			+		+					+		+	+	+	+	+			
PH 04	Знання принципів організації наукової праці. Здатність дотримуватись професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	+					+				+		+			+					+
PH 05	Навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів			+		+		+				+			+		+				

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	
ОКЗ 1	Філософія науки	+	+	+										+									
ОКЗ 2	Академічна доброчесність та етика наукового пошуку	+					+				+			+		+							
ОКМ 1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	+			+	+															+		
ОКУ 1	Українська мова наукового спілкування	+			+															+	+		
ОКУ 2	Педагогіка вищої школи	+								+			+		+								+
ОКУ 3	Методологія наукових досліджень в управлінні та адмініструванні	+	+			+	+	+			+	+		+		+	+			+	+		
ОКУ 4	Інтелектуальна власність та ефективність наукових проєктів	+	+							+			+								+	+	
ОКП 1	Теорія управління (поглиблений курс)	+	+	+								+		+			+	+					
ОКП 2	Моделі та методи в інформаційних технологіях управління та прийняття рішень	+										+		+	+		+						
ОКП 3	Концепції та моделі сучасного менеджменту	+					+	+						+			+	+			+		
ОКП 4	Управління змінами в соціально-економічних системах	+	+					+	+			+		+	+		+	+					
ОКП 5	Педагогічна практика	+					+			+					+	+					+		+

Таблиця 4

**Матриця забезпечення результатів навчання за програмою (ПР)
обов'язковими компонентами освітньої програми**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	РН 1	Р Н 2	Р Н 3	Р Н 4	Р Н 5	Р Н 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12
ОКЗ 1	Філософія науки		+										
ОКЗ 2	Академічна доброчесність та етика наукового пошуку				+			+				+	
ОКМ 1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	+											
ОКУ 1	Українська мова наукового спілкування											+	
ОКУ 2	Педагогіка вищої школи									+			
ОКУ 3	Методологія наукових досліджень в управлінні та адмініструванні			+	+		+	+					
ОКУ 4	Інтелектуальна власність та ефективність наукових проєктів											+	+
ОКП 1	Теорія управління (поглиблений курс)								+		+		
ОКП 2	Моделі та методи в інформаційних технологіях управління та прийняття рішень					+	+						
ОКП 3	Концепції та моделі сучасного менеджменту								+				
ОКП 4	Управління змінами в соціально-економічних системах			+		+	+		+		+	+	+
ОКП 5	Педагогічна практика									+			